

Translocal Express. Golden Age

Aeg: 26.–27. märts 2009

Koht: Kumu kunstimuuseum, Weizenbergi 34 / Valge 1, Tallinn

Info: www.ekm.ee/kumu, www.publicpreparation.org

Iga-aastane Public Preparationi sarjas toimuv rahvusvaheline seminar „Translocal Express. Golden Age”, seekord koostöös Kumu kunstimuuseumiga, tegeleb ajalookirjutuse ja kollektiivse mälu rolliga tänapäeva domineerivas natsionalistlikus diskursuses ja selle käsitlustega kaasaegse kunstis.

Tänavune seminar, mis toob kokku kunstnikke, kunstiajaloolasi ja filosoofe nii endisest Ida-Euroopast kui ka Läänest, kannab alapealkirja „Golden Age”. Kuigi termin on pärit klassikalisest mütoloogiast ning tähistab eelajaloolist rahu- ja jõukuseajastut, võiks kaasaja rahvusliku ajalookirjutuse kontekstis käsitleda kuldajana pigem palju lähemas minevikus edukalt realiseeritud, kuid ka kahetsusväärset kaduma läinud või kannatada saanud rahvusriiklust. Kuldaja mõiste ühendabki endas kaks olemuselt vastandlikku külge – erakordselt eduka ja kuulsusrikka perioodi ühe rahva ajaloos ning selle ajastu hääbumise või hävitamise. Esimest saadab rahva mälus nostalgiline järeleõhkamine, viimast aga kollektiivne kibestumus. Nii räägibki dominantne ajaloodiskursus endise Ida-Euroopa riikide puhul kuldajast, mis jäi kahe ilmasõja vahele, ning meenutab nende kõrval ka endiste impeeriumide hiilgust või võitu fašismi üle.

Kuldajaga käib kaasas veel üks oluline aspekt – nimelt on purunenud riiklus ja rahvuslik kannatuslugu rakendatud tihtipeale kaasaegse natsionalismi teenistusse ning seda kasutavad iseenesest mõistetava argumendina rahvuslikult meelestatud jõud. Rahvuslikku identiteeti produtseeriv ideoloogia seab ülekohtuselt kaotatud ajalooajastu enese tegevuse eesmärgiks ja -kujuks ning rahva läbielatud traumad annavad õigustuse nostalgiliste ideaalide taaskehtestamiseks. Just rahvuslikus ajalookirjutuses idealiseeritud ajastu annab raamid peamistele kaasaegse natsionalismi taastootmise mehhanismidele: rahvuslike väärtuste defineerimisele, fikseerimisele ja alalhoidmisele, traditsioonilise eluviisi ja kultuuri propageerimisele, konservatiivsele perekonna-, religiooni- ja välismaalastepoliitikale.

Kuidas töötab vastuoluliste ajaloonarratiivide ja kollektiivse mälu (aga ka amneesia) probleemidega tänapäeva kunstnik? Kuidas minevikku tänapäeva tarvis politiseeritakse? Kuidas ühist minevikku linnaruumis meeles pidada ja kuidas seda unustada? Need on vaid mõned küsimused, millele „Translocal Express. Golden Age” vastuseid leida püüab.

Neljapäeval, 26. märtsil kell 18.00 leiab seminari avaüritusena aset Kamil Malinowski kureeritud ja kommenteeritud videoprogramm „Foreigners in their Homeland”. Esitamisele tulevad: Yael Bartana „Mary Koszmary” (2007), Wojciech Doroszuk „Reisefieber – Sümela Restaurant” (2007), Anna Konik „Transparency (Mija)” (2004), Tomek Kozak „Inversus Monastery” (2003), Joanna Rajkowska „Upwards!” (2006), Krystyna Piotrowska „Yoga 1, Yoga 2” (2006) ja Artur Żmijewski „Lisa” (2003).

Reedel, 27. märtsil kell 11.00 algab seminar, mis lähtub eelkõige kunstnike Martin Krenni (Viin) ja Kristina Normani (Tallinn) teoste presentatsioonidest. Sellega haakuvat probleemistikku avavad ettekannetega Eva Fotiadi (Amsterdam), Siobhan Kattago (Tallinn), Alexei Penzin (Moskva) ja Katarzyna Ruchel-Stockmans (Leuven).

Seminari töökeel on inglise keel. Seminaril osalemine on tasuta, registreerimine meiliaadressil [info\(at\)publicpreparation.org](mailto:info@publicpreparation.org).

Seminari toetavad Eesti Kultuurkapital ja Poola Vabariigi Suursaatkond Tallinnas.

Rael Artel
Public Preparation
[rael\(at\)publicpreparation.org](mailto:rael@publicpreparation.org)

Maria-Kristiina Soomre
Kumu kunstmuuseum
[maria-kristiina.soomre\(at\)ekm.ee](mailto:maria-kristiina.soomre@ekm.ee)